

30.12.2015

Se va publica
Hristu

PROIECT
de candidatură la funcția de
președinte al Consiliului Superior al Magistraturii
cuprinzând principalele obiective care vor trebui urmărite în anul 2016

Cu acest prilej, voi încerca o abordare mai tehnică în prezentarea candidaturii mele la funcția de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii pentru anul 2016.

Prezentarea nu poate epuiza subiectul în câteva pagini, fie și din simplul motiv că, fundamental, Consiliul Superior al Magistraturii este un organ colegial, iar rezultanta activității lui este punerea în operă a efortului conjugat al tuturor membrilor.

Diferența specifică între funcția de președinte/ vicepreședinte/ membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii o face, până la urmă, pe termen de un an, textul art.24 din Legea nr. 317/2004, care se referă la atribuții strict și limitativ prevăzute de lege.

Aceasta nu mă împiedică să fiu de acord cu sublinierile colegilor mei, ale căror proiecte de candidatură din anii trecuți le-am studiat, că și de modul în care este coordonată activitatea Consiliului Superior al Magistraturii poate depinde succesul acestui organism constituțional care face parte din autoritatea judecătorească.

Sunt adevărate afirmațiile din proiectele de candidatură potrivit cărora atingerea obiectivelor Consiliului poate fi influențată de calități individuale ale celor aleși, calități care presupun responsabilitate, eficiență, transparentă, capacitate de comunicare, efort, viziune.

Concomitent chiar, în programele colegilor care insistă pe capacitățile personale ale celor care conduc vremelnic Consiliul, am remarcat sublinierea "nivelul de eficiență este dat de capacitatea colectivă de a conduce".

ANALIZA SWOT

Plecând de la ideea că proiectul este planificarea acțiunilor ce trebuie efectuate pentru atingerea unor obiective, că Consiliul Superior al Magistraturii este un organ colegial în care, deopotrivă, sunt importante capacitatea colectivă de conducere și efortul individual al președintelui/vicepreședintelui Consiliului în a coordona activitatea acestuia, voi face câteva sublinieri necesare în vederea lămuririi modului în care înțeleg alcătuirea strategiei de realizare a scopului pentru care a fost creat Consiliul cu referire, în special, la anul 2016.

I. Locul și rolul Consiliului Superior al Magistraturii în cadrul autorității judecătorești

Consiliul Superior al Magistraturii este parte integrantă a autorității judecătorești, structurată într-un sistem definit în termeni uzuali „sistemul de justiție”.

Consiliul este garantul independenței justiției, dar și administrator al sistemului.

Din această perspectivă, în realizarea rolului fundamental, are nevoie permanentă de planificare strategică a activității sale, în care trebuie gândite, propuse, decise, în limitele competențelor sale, cele mai adecvate măsuri administrative care să facă posibilă înfăptuirea justiției cât mai aproape de menirea acesteia, indiferent cine se află vremelnic la conducerea instituțiilor care compun sistemul.

În realizarea acestui scop, în general președinții și vicepreședinții care au asigurat conducerea anuală a Consiliului Superior al Magistraturii au procedat la analiza SWOT ce s-a extins progresiv de la mediul de afaceri la domeniul instituțiilor publice, administrație, inclusiv în zona justiției.

II. Analiza SWOT din perspectiva Consiliului Superior al Magistraturii ca instituție componentă a autorității judecătorești

Cum această analiză reprezintă o examinare a **factorilor de influență internă**, punctele tari și punctele slabe și a **factorilor de influență externă**, oportunități și amenințări, voi încerca o astfel de analiză în care voi relua ceea ce s-a evidențiat în proiectele anterioare, la care voi adăuga ce consider personal că trebuie avut în vedere ca factor de influență internă, respectiv externă.

A. Puncte tari

1. Autoritatea Consiliului Superior al Magistraturii ca instituție este asigurată de prevederile Constituției și legile justiției, ceea ce nu lasă dubii cu privire la funcțiile acestuia în stat.
2. Consiliul Superior al Magistraturii este alcătuit din buni profesioniști ai dreptului, în cea mai mare parte cu experiență în exercitarea atribuțiilor manageriale în instanțe și parchete.
3. Aparatul tehnic este format din buni profesioniști.
4. Experiența Consiliului Superior al Magistraturii în ceea ce privește reacția rapidă la atacuri vizând independența justiției, reputația profesională, independența și imparțialitatea magistraților (a se vedea Raportul Comisiei Europene din ianuarie 2015).
5. Experiența Consiliului Superior al Magistraturii în identificarea unor instrumente de responsabilizare, eficientizare a activității instanțelor și creșterea performanței judiciare prin crearea unor instrumente obiective, raționale, de măsurare a criteriilor de performanță (Hotărârea 1305/2004, 149/2015, 625/2015).
6. Experiența Consiliului Superior al Magistraturii în actualizarea legislației secundare (vezi Regulamentul de evaluare a activității profesionale a judecătorilor și procurorilor, Regulamentul de ordine interioară a instanțelor, revizuite în totalitate, și actualizarea celorlalte regulamente, inclusiv Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii).
7. Experiența Consiliului Superior al Magistraturii în avizarea de acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești și în sesizarea ministrului justiției cu necesitatea inițierii sau modificării unor acte normative în domeniul justiției, propuneri care includ forma actului legislativ propus (Legea 303/2004, Legea 304/2004, Legea 317/2004).
8. Schema de personal aproape completă a Consiliului Superior al Magistraturii (mai sunt doar 4 posturi vacante – 2 de consilieri asimilați, 1 post la biroul achiziții, 1 post la biroul protocol).

9. Comunicarea coerentă cu Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Justiției, Ministerul Public.
10. Cristalizarea unei practici unitare în secțiile disciplinare.

B. Puncte slabe

1. Dialog uneori prolix, prea complicat, inutil, contradictoriu pe alocuri, atenție insuficientă la argumente în comisii, secții sau plen.
2. Comunicare slabă, incidentală, cu asociațiile profesionale, percepția acestora că CSM nu servește convingător sistemul de justiție.
3. Condiții de lucru grele pentru o parte a aparatului tehnic, respectiv spații insuficiente pentru birourile acestora.

Factori de influență externă

A. Oportunități

1. Faptul că România este integrată în Uniunea Europeană asigură accesul la colaborare, experiență și sprijin pentru instituție, inclusiv fonduri.
2. Împrejurarea că ministrul justiției face parte dintr-un guvern de tehnocrați care au experiență europeană, inclusiv pe probleme de justiție, și care nu au neapărat constrângeri electorale. Așa fiind, există toate premisele pentru promovarea în Parlamentul României a propunerilor Consiliului, formulate în baza art. 38 alin. 5 din Legea 317/2004 și adresate Ministerului Justiției cu privire la necesitatea inițierii sau modificării unor acte normative în domeniul justiției și cu preponderență a propunerilor însușite de Plen în ședințele din 6.11.2014, 27.10.2015 și 3.11.2015 privind modificarea și completarea legilor justiției dar și cele referitoare la redesenarea hărții instanțelor și parchetelor despre care s-a spus că ar afecta interesele electorale ale aleșilor care candidează în circumscripțiile unde se află judecătoriile și parchetele propuse pentru desființare.
3. Creșterea încrederii cetățenilor în sistemul judiciar (în acest sens a se vedea „Barometrul de încredere în instituții, inclusiv justiția” publicat la mijlocul anului 2015 (fără citarea institutului care a realizat sondajul, din motive de publicitate). Potrivit acestuia, *“toate instituțiile care acționează în sistemul judiciar din România beneficiază de nivele de încredere mult superioare majorității instituțiilor din România.”* Consiliul Superior al Magistraturii este creditat cu 42% încredere, adică mai mult cu un procent decât instanțele din România în general și cu mai puțin cu câteva procente decât Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție sau Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.
4. Aspecte pozitive la adresa Consiliului Superior al Magistraturii din Raportul Comisiei Europene din ianuarie 2015 pe chestiuni punctuale referitoare la modul cum s-a achitat de rolul său fundamental de garant al independenței justiției
5. Finanțări externe (program norvegian, program elvețian, POCA)

B. Amenințări

1. Lipsa infrastructurii adecvate în perspectiva aplicării Legii nr. 151/ 2015 cu privire la falimentul persoanei fizice (săli de consiliu, personal insuficient judecători și personal

auxiliar de specialitate) și a dispozițiilor din Noul Cod de procedură civilă referitoare la cercetarea procesului și, după caz, dezbaterea fondului în camera de consiliu. Chiar dacă aplicarea acestor dispoziții s-a amânat până în 2017, amenințarea rămâne.

Paradoxal, având în vedere aceste chestiuni, corelativ cu oportunitatea scăderii costurilor de finanțare pentru rezolvarea problemelor enunțate, Guvernul are posibilitatea să relanseze programul pe care Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Justiției l-a inițiat încă din anul 2013 pentru redesenarea Hărții instanțelor - judecătorești, pe criterii de eficiență și echitate a repartizării muncii între judecătorii și procurorii din sistem și, nu în ultimul rând, pentru degrevarea judecătorilor mari de volumul de muncă exagerat, totul în beneficiul unor hotărâri judecătorești de calitate superioară și destinate justițiabilului român.

2. Alte amenințări care vizează administrarea justiției pot constitui instabilitatea legislativă, eventuala continuare a atacurilor la adresa Consiliului Superior al Magistraturii și a sistemului judiciar în general și magistraților, în special.

III. Abordare punctuală a câtorva priorități pe care Consiliul Superior al Magistraturii le are pe anul 2016

1. Sesizarea Parlamentului cu propunerile de modificare a legilor justiției elaborate de Consiliul Superior al Magistraturii în baza unei analize serioase a nevoilor sistemului și pe care le-a înaintat la Ministrul Justiției în baza art. 38 alin.5 din Legea nr. 317/2004, propuneri cu care precedentul ministru al justiției a fost de acord și urmau să fie trimise la Camera Deputaților.

Modificările propuse au făcut obiectul consultărilor cu instanțele de judecată, cu Înalta Curte de Casație și Justiție, cu Ministerul Public, cu Institutul Național al Magistraturii.

Propunerile aprobate de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii sunt expresia preocupării pentru consolidarea independenței justiției, creșterea calității actului de justiție și îmbunătățirea organizării sistemului judiciar, în contextul profunde reforme a legislației înfăptuite prin adoptarea celor 4 coduri.

Noile Coduri au modificat competențele instanțelor și parchetelor, au reșezat căile de atac, au generat tipuri noi de cauze și proceduri, au determinat ample reorganizări ale secțiilor și completelor de judecată.

Plenul CSM a constatat că nevoile sistemului s-au modificat în cei 11 ani de la elaborarea și aplicarea legilor justiției din anul 2004.

În acest context, după consultarea repetată a sistemului în vederea găsirii celor mai eficiente soluții legislative ce-i pot îmbunătăți activitatea, Plenul Consiliului a considerat necesară **modificarea prevederilor privind evaluarea, promovarea în sistem, numirea în funcții de conducere, rezolvarea situațiilor în care magistrații ajung în imposibilitatea de a-și exercita funcția.**

Față de motivarea care s-a făcut la proiect cu aprobarea în Plen a modificărilor și care se regăsesc în **Anexa la proiect**, consider că doamna ministru al justiției are toate argumentele să promoveze în Parlament aceste noi propuneri.

Referitor la modificarea Legii nr.317/2004, Consiliul a avut în vedere punerea în acord cu deciziile Curții Constituționale a legislației în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor art. 45 alin.4 lit.b, art. 47 alin.1 lit.b și art. 55 alin.4 și 9 din lege.

2. O altă propunere punctuală care a stat în atenția membrilor Consiliului care au redactat proiecte de candidatura, pe care o reiterez, este dispoziția art.136 din Legea 304/2004 potrivit

căreia atribuțiile Ministerului Justiției referitoare la **bugetul instanțelor trebuie să fie preluat de Înalta Curte de Casație și Justiție**, să fie aplicate din anul 2017.

Independența financiară ar reprezenta o garanție reală a independenței instanțelor, în acord cu principiile statului de drept.

Direcția de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii poate face un inventar al celor câteva zeci de acte normative ce ar trebui modificate și, împreună cu specialiști din Ministerul Justiției și ÎCCJ, s-ar putea face propuneri concrete în acest sens. Este primul grup de lucru pe care îl propun în acest proiect, dacă nu există o opoziție motivată din partea celor două instituții.

3. În aceeași ordine de priorități se impune ca, printr-o **comunicare mai intensă cu comisiile juridice ale Parlamentului, împreună cu Ministrul Justiției să deblocăm modificările a numeroase articole din Codul de procedură penală și Codul Penal** determinate de deciziile de neconstituționalitate ale Curții Constituționale a României. La aceste modificări s-a lucrat intens și de durată în Comisia nr.1 - Independența și responsabilizarea justiției, eficientizarea activității acesteia și creșterea performanței judiciare, integritatea și transparența sistemului judiciar – și pe Plen. Nu este rezonabil ca acte de importanța codurilor, destinate publicului larg, să poarte ani în șir în dreptul a numeroase articole mențiunea de “neconstituțional”.

Fără aceste modificări, cel mai probabil, justițiabilul, în lipsa unei pregătiri juridice corespunzătoare, nu va avea posibilitatea de a studia și înțelege deciziile Curții Constituționale a României despre care se face mențiune în coduri.

4. Despre **redesenarea hărții instanțelor și parchetelor** am scris în analiza SWOT. Aduug că, la decizia noastră din 2013, care este o continuare a preocupărilor Consiliului din 2011 de raționalizare și eficientizare a instanțelor și parchetelor, am avut în vedere recomandări ale Uniunii Europene și exemple ale unor țări din Uniune cu mult mai puțin supuse unor constrângeri economice decât România. Ar fi în beneficiul contribuabilului român dacă, prin străduința actualului Guvern, s-ar relua în Parlament demersul desființării unor judecătoria și parchete, așa cum s-a avizat prin Hotărârea Plenului nr. 584/2014.

De altfel, grupul de lucru care a lucrat în 2013 poate oricând fi activat, astfel încât să revadă instanțele și parchetele care ar trebui desființate sau în circumscripția cărora trebuie efectuate rearondări de localități.

Propun ca, odată cu introducerea criteriilor de calitate în evaluarea instanțelor, să facem împreună cu Ministerul Justiției și o **analiză de eficiență financiară comparativă bazată pe cheltuieli la un număr fix de dosare, de natură a-i releva legiutorului necesitatea raționalizării instanțelor.**

5. Referitor la modul de lucru în Consiliu, s-a dovedit eficientă activitatea organizării pe **grupuri de lucru**, astfel că această modalitate trebuie continuată. S-a lucrat astfel la regulamente și la elaborarea unor hotărâri importante pentru sistem (ex. Hot SJ 1305/ 2014, 149/2004, 625/2015). Tot în grupuri de lucru s-a stabilit procedura de organizare și standardizare a întâlnirilor trimestriale cu președinții secțiilor curților de apel în vederea unificării și pe această cale a practicii judiciare.

Trebuie demarată activitatea grupului de lucru privind o nouă evaluare, mai adecvată, a complexității dosarelor .

Mai trebuie dezvoltate pe grupuri de lucru Ghidul de comunicare al Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri, astfel cum s-a stabilit recent în Comisia nr.1.

Grupul de lucru format din membri ai plenului, specialiști din direcții, judecători și procurori de la instanțe și parchete, ar trebui să finalizeze **ghidul de conduită pentru sistemul judiciar** care fusese planificat în Strategia Consiliului de întărire a integrității în justiție pe anii 2011 – 2016 la paragraful “*perfectionarea sistemului de reguli de conduită și deontologie*”.

Consider necesar ca în anul 2016 să constituim un grup de lucru care să lucreze la **modificări în ceea ce privește Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor**, care conține dispoziții despre care magistrații cred că trebuie clarificate. Personal cred că Codul deontologic poate suferi modificări în sensul unor mai bune definiții a obligațiilor deontologice ale magistraților.

În Grupul de lucru privind eficiența activității instanțelor va trebui să finalizăm etapa ce privește implementarea unor indici de calitate în instanțe și standardizarea hotărârilor judecătorești.

Trebuie finalizată activitatea grupului de lucru care elaborează Manualul de management judiciar, instrument important în procedura examenelor de numiri în funcții de conducere, în care managementul să fie tratat cu aplicație la sistemul judiciar.

Mai trebuie să continue activitatea grupului de lucru privind impactul noilor coduri.

În final, având în vedere atenția care am dat-o dezvoltării proiectelor în Consiliul Superior al Magistraturii în modalitatea grupului de lucru, încă de la începutul anului viitor va trebui să revedem toate grupurile de lucru pe domenii pentru o mai bună conlucrare și colaborare în împărțirea sarcinilor.

6. Preocuparea Consiliului în 2016 privind eficientizarea activității instanțelor și optimizarea volumului de muncă trebuie continuată și **în zona parchetelor, prin înființarea unui grup de lucru** în care să lucreze cu preponderență procurori, astfel ca, printr-o hotărâre a secției pentru procurori, să se procedeze, respectând specificul muncii, la **elaborarea unor criterii de performanță** și, pe de altă parte, să se identifice posibilitatea stabilirii unor puncte de complexitate a dosarului.

7. Transparență și comunicare

Referitor la transparență, toate strategiile, finalizate sau în curs, au subliniat că în justiție, aceasta contribuie la sporirea încrederii cetățeanului în autoritatea judecătorească, stimulând creșterea nivelului de integritate, comunicarea coerentă și, în final, consolidează instituțiile. Prin urmare, și anul viitor, Consiliul trebuie să se ocupe de realizarea transparenței, alături de celelalte componente ale autorității judiciare, cu Ministerul Justiției și celelalte instituții ale statului cu care intră în contact.

În domeniul transparenței, din 2011 până în prezent s-au făcut pași importanți odată cu lansarea de către Consiliul Superior al Magistraturii a Strategiei de întărire a integrității în justiție.

Unul din mijloacele de realizare a acestui scop a fost îmbunătățirea condițiilor de exploatare a sistemului de date a instanțelor.

Din acest punct de vedere s-au îmbunătățit efectiv condițiile de exploatare a sistemului de gestionare a bazei de date a instanțelor prin extinderea bazei de date la toate instanțele și parchetele.

În cursul implementării strategiei s-a dat acces procurorilor și Inspecției Judiciare la ECRIS-ul instanțelor.

Din anul 2012 portalul EMAP a fost conectat cu ECRIS-ul instanțelor și parchetelor iar acum **ECRIS-ul este conectat cu ROLII.**

Anul viitor va trebui să vedem **care sunt instanțele care au blocat accesul parchetelor la ECRIS și care sunt cauzele.**

În ceea ce privește comunicarea Consiliul Superior al Magistraturii cu exteriorul, site-ul CSM este mijlocul cel mai adecvat și mai uzitat în comunicarea publică. Acest site cuprinde, însă, și documente care ajută Consiliul Superior al Magistraturii în identificarea documentelor strategice, a legislației străine, a avizelor și recomandărilor emise în Uniunea Europeană, hotărâri ale secțiilor și plenului.

Referitor la site, câteva îmbunătățiri sunt necesare anul viitor.

În primul rând, **pentru o ușoară identificare a hotărârilor secțiilor și plenului** este necesar ca hotărârile date la publicare să fie însoțite de cuvinte cheie care surprind esențialul obiectului hotărârii. Pentru aceasta, fiecare compartiment ar trebui să trimită datele necesare actualizării site-ului. În acest mod, secvența de căutare – hotărâri ale CSM – va deveni un repertoriu în care practica CSM va putea fi identificată după cuvinte cheie.

Concomitent, consider necesară actualizarea acestuia, întrucât a rămas în urmă cu introducerea unor date și informații importante pentru sistem.

Tot anul viitor, CSM va trebui să verifice dacă ROLII, funcțional din decembrie 2015, își realizează menirea de publicare a hotărârilor instanțelor din toată țara. Accentuez această idee, întrucât CSM este cofondator al Institutului Român de Informații Juridice și, prin urmare, poartă o răspundere în ceea ce privește buna funcționare a acestuia.

8. O componentă importantă a activității Consiliul Superior al Magistraturii va rămâne cooperarea cu Comisia Europeană în cadrul MCV și cu celelalte instituții europene, inclusiv ENJC – Rețeaua Europeană a Consiliilor Judiciare.

În ceea ce privește Mecanismul de Cooperare și Verificare, Consiliul va trebui să-și mențină consolidate pozițiile în care Comisia Europeană a remarcat progrese în activitatea acestuia.

În cadrul relațiilor cu Comisia Europeană referitoare la mecanismul de cooperare și verificare, este importantă o coordonare mai strânsă și un mesaj unitar cu Ministerul Justiției, Înalta Curte de Casație și Justiție și Ministerul Public în comunicarea cu oficialii europeni, astfel încât informarea să nu fie distorsionată.

9. Colaborarea cu Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Justiției și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Având în vedere că în anul 2016 vor fi făcute **numiri noi în funcțiile de conducere la Înalta Curte de Casație și Justiție** deoarece expiră mandatul de conducere al persoanelor investite (președinte, vicepreședinte) dar și faptul că în acest an vor fi derulate examene de promovare în funcții de execuție la această instanță, Consiliul Superior al Magistraturii va trebui să gestioneze în cele mai bune condiții de transparență și corectitudine aceste proceduri, astfel încât numirile și promovările să fie în concordanță cu capacitățile profesionale ale candidaților.

În ceea ce privește Înalta Curte de Casație și Justiție consider că va trebui să dăm o dezlegare favorabilă solicitării de modificare a competenței secției de contencios administrativ în așa fel încât activitatea acestei secții să poată fi desfășurată în condițiile de eficiență pe care le necesită specificul acestui domeniu.

În același sens, vor trebui gestionate propunerile de **numiri în funcție de conducere ale procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și al procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție.**

Alegerile din Consiliul Superior al Magistraturii al căror calendar se va derula începând cu februarie 2016, vor necesita un efort deosebit pentru Consiliu, de corectitudinea acestora depinzând buna funcționare a Consiliul Superior al Magistraturii în viitor.

10. Continuare colaborării cu societatea civilă, Uniunea Națională a Barourilor din România, Uniunea Națională a Notarilor Publici, Consiliul național al Audiovizualului, precum și cu alte instituții și organisme a căror activitate influențează sistemul de justiție în general.

Ca o subliniere generală, referitor la obiectivele Consiliul Superior al Magistraturii pentru anul viitor, un instrument de lucru important în direcțiile de acțiune va găsi Consiliul, inclusiv conducerea acestuia, în **Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015 – 2020** la alcătuire căruia membrii plenului au participat.

Am observat că obiectivele stabilite de Consiliul Superior al Magistraturii în Strategia de întărire a integrității în justiție pe anii 2011 – 2016 sunt preluate la pct. "C" din Strategia pe 2015 – 2020 de dezvoltare a sistemului judiciar, adoptată prin HG 1155/2014.

Mai subliniez că mare parte din mijloacele de consolidare pe domeniul integrității în sistemul judiciar s-au implementat (mijloace tehnice, comunicare, legislație secundară). Rămân cele legate de legislația primară referitor la care am făcut deja trimitere la Ministerul Justiției și Parlament.

Rămâne ca strategia 2015 – 2020 să constituie pentru Consiliul Superior al Magistraturii un veritabil program de urmărit și realizat în dezvoltarea sistemului judiciar.

IV. Instituțiile aflate în coordonarea/ structura Consiliului Superior al Magistraturii

A. Institutul Național al Magistraturii, aflat în coordonarea Consiliului Superior al Magistraturii, are un rol important în formarea profesională a magistraților (inițială și continuă) și în formarea formatorilor.

Aceste activități se fac în condițiile impactului Noilor Coduri împrejurare care poate crea influențe negative asupra practicii judiciare unitare din instanțe și parchete.

Prin urmare este necesar ca la nivelul Consiliului științific și al corpului formatorilor din Institutul Național al Magistraturii să existe o mai mare concentrare pe formarea magistraților în așa fel încât actul de justiție să fie cât mai predictibil.

Este necesar ca formatorii să-și lămurească ei înșiși dilemele cu privire la modul de interpretare și aplicare a noilor dispoziții, să aibă puncte de vedere unitare în procesul de instruire.

Pentru aceasta este nevoie să-și actualizeze mereu cunoștințele despre practica Înaltei Curți de Casație și Justiție atât în ce privește soluțiile date în recursul în interesul legii cât și hotărârile date în materia întrebării preliminare. În condițiile date, în formare este nevoie de mai multă rigoare, de opinii unitare bazate pe aprofundarea Noilor Coduri.

De la nivelul Institutului Național al Magistraturii nu trebuie diseminate opinii diferite la instanțele din țară pentru că altfel este pusă în discuție funcția justiției.

Pe de altă parte, cred că este benefică mai vechea practică a judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție care o dată la trimestru se deplasau la curțile de apel unde aveau întâlniri cu judecătorii din circumscripțiile acestora referitoare la practica judiciară, pe materie.

Pentru anul viitor consider că ar fi util să fie desemnați membrii din Consiliu care țin o mai strânsă legătură cu Institutul Național al Magistraturii, care să urmărească modul cum este diseminată practica judiciară în formarea inițială și continuă a magistraților.

Importanță deosebită trebuie acordată de către Institutul Național al Magistraturii selecției formatorilor astfel încât corpul acestora să fie compus din cei mai pregătiți magistrați din sistem și din profesori care se bucură de notorietate științifică în lumea juridică.

O altă problemă care va trebui urmărită de Consiliu în activitatea Institutului Național al Magistraturii este „profesionalizarea” comisiilor de examene, de elaborare a subiectelor și de contestație.

Anul acesta, la examenul de capacitate al procurorilor s-au creat probleme pe care Institutul Național al Magistraturii nu le-a gestionat corespunzător, și în consecință, Consiliul a trebuit să facă față unui val de contestații, care până la urmă vor ajunge în instanță.

Consider că este necesar să recomandăm Institutului Național al Magistraturii ca membri în comisiile de elaborare, de contestații și de interviu să facă parte din aceste comisii cel mult de două ori pe an.

Acesta este un motiv determinant ca în comisiile de examinare să fie selectați membrii capabili să elaboreze subiecte neechivoce, de natură să evite interpretări diferite.

O soluție care mai poate fi propusă este aceea ca în comisiile de contestații să fie propuși judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Anul viitor, Institutul Național al Magistraturii va avea de gestionat examene de promovare la Înalta Curte de Casație și Justiție, de promovare în funcții de execuție la instanțe și parchete, de numiri în funcții de conducere. Prin urmare Institutul Național al Magistraturii va trebui să formuleze cele mai bune propuneri de membri ai comisiilor de examinare ce vor fi trimise Consiliul Superior al Magistraturii spre votare.

S-a discutat în Plenul Consiliului, cu ocazia validării examenului de capacitate, posibilitatea elaborării unei culegeri de spețe a căror rezolvare nu suscită dispute de practică neunitară și care ar putea fi reactualizată periodic.

Referitor la examenul de promovare în funcții de execuție, Consiliul Superior al Magistraturii în baza art. 38 alin. 5 din Legea 303/ 2004, a trimis la Ministerul Justiției în setul de propuneri (anexat la proiect) o variantă îmbunătățită a disp. art 46 din Legea 303/2004 în care, alături de proba scrisă cu caracter teoretic și practic să existe o a doua probă având ca obiect evaluarea actelor întocmite de candidați în ultimii trei ani la fel ca și în reglementarea referitoare la promovarea judecătorilor la Înalta Curte de Casație și Justiție. Rațiunea acestei propuneri este aceea că activitatea meritorie și experiența unui magistrat este materializată în actele pe care le întocmește într-o perioadă determinată.

B. Inspekția Judiciară reglementată în lege ca o structură în cadrul Consiliului, funcționează pe principiul independenței operaționale, având menirea să sprijine Consiliul Superior al Magistraturii în rolul său de garant al independenței justiției, prin urmare această instituție trebuie consolidată.

Pe de altă parte Inspekția Judiciară are funcția de a responsabiliza magistrații din sistem prin exercitarea acțiunii disciplinare atunci și numai atunci când constată fapte de natura abaterilor disciplinare prevăzute în Legea 303/ 2004. Pentru aceasta este nevoie ca Inspekția să dispună de un corp de elită, de buni cunoscători ai legii și deontologiei profesionale. Așa fiind, selecția pe care o face Inspekția Judiciară în promovarea magistraților în această structură trebuie să se bazeze exclusiv pe meritocrație.

Întrucât Inspekția funcționează în prezent sub limita celor 70 de posturi prevăzute de lege, cred că este nevoie ca diferența să fie completată având în vedere volumul și complexitatea muncii cu care se confruntă.

Consiliul Superior al Magistraturii va trebui să acorde în continuare atenție rapoartelor Inspecției Judiciare care efectuează controale tematice și să le valorifice. În Consiliu ar fi necesare mai multe întâlniri cu Inspecția Judiciară în cadrul cărora pot fi făcute propuneri de îmbunătățiri a activității acestora.

Pentru anul 2016 aștept de la Inspecția Judiciară rezoluții de sesizare a secțiilor disciplinare, în care analiza și sinteza să capete mai mult contur atât pe latura subiectivă cât și obiectivă a abaterii, motivări cu trimiteri la probe relevante cu indicarea paginilor din dosar, cu analiza apărărilor pârâților, cu motivarea temeinică a înlăturării acestora după caz, invocarea practicii Înaltei Curți de Casație și Justiție în materie disciplinară, calificări judicioase ale abaterilor reținute.

Inspecția Judiciară va trebui să-și gestioneze mai bine reacția la ceea ce consideră abatere în activitatea magistratului dar și comunicarea cu spațiul public, astfel încât să înlătore suspiciunile de atingere a independenței magistratului în exercitarea funcției sale jurisdicționale și să-și profesionalizeze compartimentul de comunicare publică.

C. Școala Națională de Grefieri se află în coordonarea Consiliului Superior al Magistraturii, desfășurând activitatea de recrutare, formare profesională inițială și continuă a personalului auxiliar de specialitate.

În condițiile intrării în vigoare a Noilor Coduri, se impune o atenție specială acordată formării inițiale și continue a personalului auxiliar de specialitate prin includerea în tematica de pregătire a dispozițiilor codurilor.

De asemenea, prioritară este și pregătirea personalului auxiliar de specialitate în operarea și administrarea bazelor de date și sistemelor informatice din instanțe și parchete, pentru realizarea unui acces facil la informații corecte și asigurarea dezideratului de transparență și eficiență.

Aceste activități se vor realiza prin includerea în planul de pregătire profesională întocmit la nivelul instanțelor de judecată a tematicilor privind Noile Coduri judiciare, cât și prin instruirea cursanților recrutați de Școala Națională de Grefieri pentru deprinderea noțiunilor și instituțiilor reglementate de aceste coduri.

O atenție deosebită trebuie acordată în anul 2016 recrutării personalului auxiliar de specialitate doar prin examene derulate de către Școala Națională de Grefieri, cu eliminarea, pe cât posibil a formelor alternative de recrutare, respectiv concursuri directe organizate de curțile de apel. Acest demers este imperios necesar pentru a asigura o categorie profesională pregătită și adaptată la nevoile sistemului judiciar, aptă să se constituie într-un real sprijin pentru magistrați în îndeplinirea unui act de justiție de calitate și eficient.

În final, apreciez că este important pentru conducerea Consiliului Superior al Magistraturii de anul viitor să continue activitatea bună din 2015, să finalizeze proiectele în curs, să inițieze proiectele care ne revin din Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015 – 2020 și probabil cele pe care le va stabili Comisia de monitorizare a Strategiei, precum și colaborarea cu Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Justiției și Ministerul Public dar și cu Comisiile juridice din Senat și Camera Deputaților, unde este nevoie să ne susținem proiectele, astfel încât sistemul judiciar să evolueze pentru bine cetățeanului.

Judecător Mircea Aron

Membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii

10

